

Govern d'Andorra

Andorra
Circular

BANC D'ALIMENTS

L'Informe sobre l'índex de malbaratament d'aliments 2024 del Programa de les Nacions Unides per al medi ambient (PNUMA) destaca que les darreres dades del 2022 mostren que es van desaprofitar 1.050 milions de tones d'aliments. Aquestes dades suposen 132 kg/persona/any de residu alimentari i aproximadament un 25% de tots els aliments disponibles per al consum humà. Del total d'aliments desaprofitats el 2022, el 60% es va malbaratar des de les llars, mentre que el 28% va correspondre als proveïdors de serveis alimentaris i el 12%, al comerç minorista.

A Andorra, s'ha estimat que es generen actualment 92 kg/habitant equivalent/any de residu alimentari. En relació amb el malbaratament alimentari, cal dir que es generen 18 kg/habitant equivalent/any, aquesta xifra correspon al 20% dels residus alimentaris calculats anteriorment (les dades fan referència al 2022).

El malbaratament d'aliments perjudica l'economia mundial i també afavoreix el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la contaminació, degut als recursos energètics, hídrics, etc. que calen per produir els aliments.

És per això que, tal com indica la Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular, cal prevenir el malbaratament dels aliments a través d'un canvi de comportament de tots els actors implicats en la cadena alimentària per recuperar el valor dels aliments i concebre les restes alimentàries com un recurs.

Precisament aquesta és la feina dels bancs d'aliments, ja que eviten en gran mesura que els aliments i altres productes que encara es poden consumir o utilitzar no acabin sent destruïts, sinó que siguin aprofitats a través de la donació.

En aquesta infografia s'exposa què és un banc d'aliments, quins productes s'hi poden trobar, com és el seu funcionament, quin és el procediment administratiu per crear-ne un, a qui van dirigits, com s'hi pot col·laborar i quines obligacions tenen un cop constituïts.

1. Què és un banc d'aliments?

Tal com s'exposa a la Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular (LEC), un banc d'aliments és una organització constituïda amb la finalitat de **recuperar els excedents alimentaris per tal d'emmagatzemar-los i distribuir-los a les persones en situació de vulnerabilitat.**

Els aliments i els productes de primera necessitat que es poden trobar en aquests espais provenen d'**excedents de fabricants, distribuïdors comercials i majoristes, i d'aportacions desinteressades d'empreses i particulars.**

A més de tenir un vessant social i ètic d'ajuda a les persones en risc d'exclusió social, ja que els aliments es donen de forma gratuïta i sense cap contraprestació, els bancs d'aliments també **contribueixen a la sostenibilitat des del punt de vista mediambiental:**

CONTRIBUCIÓ MEDIAMBIENTAL

- D'una banda, **afavoreixen la reducció del malbaratament alimentari i de la generació de residus urbans.**
- D'una altra banda, formen part del segon esglaió de la **jerarquia per a la prevenció del malbaratament alimentari, donat que la feina d'aquestes organitzacions permet que els excedents alimentaris siguin recuperats i aprofitats per al consum humà a través de la donació.**

1.

Prevenió de la generació de residus alimentaris, principalment amb la reducció d'excedents.

2.

Utilització dels excedents alimentaris per a l'alimentació humana mitjançant la donació o la transformació.

3.

Utilització dels excedents alimentaris per a l'alimentació animal, d'acord amb la normativa vigent.

4.

Valorització de materials, incloent-hi la preparació per a la reutilització, el reciclatge i el compostatge.

5.

Valorització energètica.

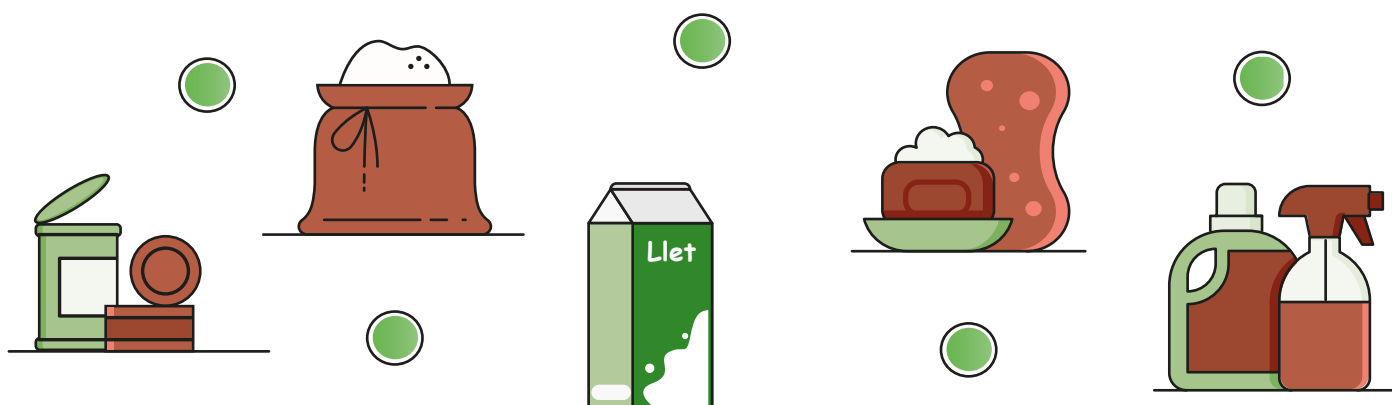
6.

Eliminació.

2. Què s'hi pot trobar?

Als bancs d'aliments s'hi poden trobar aliments i productes de primera necessitat, com ara:

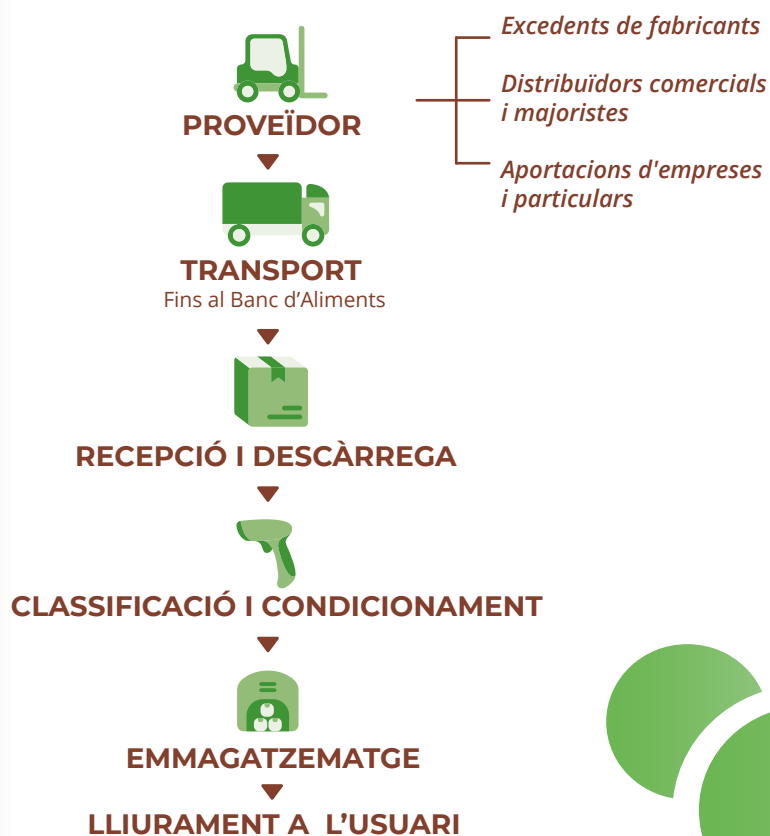
- Conserves en general.
- Aliments secs, com llegums, pasta, arròs, farina i sucre.
- Llet, llet en pols per a nadons, sucs, oli, galetes, cereals i ous.
- Productes per a la higiene personal (sabó, xampú, dentífric, desodorant, bolquers, productes menstruals, etc.).
- Productes de neteja de la llar.

3. Creació i funcionament d'un banc d'aliments

Per poder posar en marxa un banc d'aliments cal tramitar, a través del Ministeri de Salut, la sol·licitud pertinent **d'autorització sanitària administrativa per a activitats alimentàries**. Un cop avaluada la documentació presentada, el mateix Ministeri emetrà la corresponent resolució d'autorització sanitària per desenvolupar l'activitat de **cessió de productes alimentaris envasats refrigerats i congelats i de productes alimentaris no peribles**.

Pel que fa al funcionament, els bancs d'aliments recullen i recuperen aliments mitjançant **diferents canals d'entrada, els emmagatzemen i estableixen programes de donació** en funció de les característiques i especificitats d'aquests productes.

4. A qui va dirigit?

Pot beneficiar-se d'un banc d'aliments **qualsevol persona que es trobi en una situació de necessitat** i per a la qual un ajut en alimentació o en productes de primera necessitat **sigui la resposta adequada per canviar la seva situació i millorar la seva qualitat de vida**.

Les entitats que vulguin crear un banc d'aliments hauran d'informar el Departament d'Afers Socials de l'existència d'aquest nou recurs i dels criteris d'accés, per tenir en compte les possibles derivacions.

5. Com s'hi pot col·laborar?

Hi poden col·laborar **empreses, entitats i particulars** que vulguin aportar desinteressadament aliments o productes de primera necessitat.

Els bancs d'aliments accepten aliments que provenguin de **qualsevol punt de la cadena alimentària**, sempre que siguin aptes per al consum humà segons les normatives vigents i estiguin **ben conservats, sobretot pel que fa a les condicions adequades de temperatura i d'higiene**.

És molt important tenir en compte:

- Que la data de caducitat o de consum preferent dels aliments donats no ha d'haver-se superat.
- Que els paquets han d'estar degudament embalats i en un estat d'higiene correcte.
- Que els paquets amb imperfeccions i desperfectes no posin en risc la salut del consumidor.
- Que s'ha de mantenir la temperatura requerida durant el transport de l'aliment.

També s'accepten productes recollits a través de **compres, recaptos o recollides col·lectives** que empreses o entitats posin en marxa **per iniciativa pròpia o corporativa**.

6. Obligacions

Com a actors de l'economia circular, els bancs d'aliments estan obligats a facilitar a l'Administració pública **dades quantitatives** en relació amb els aliments donats.

A més, els gestors dels bancs d'aliments o similars han de **formar, sensibilitzar i implicar els seus treballadors** perquè actuïn de manera activa en la prevenció del malbaratament alimentari, com també les persones a les quals puguin prestar serveis de suport per mitjà del proveïment d'aliments.

Andorra
Circular

**BANC
D'ALIMENTS**

Govern d'Andorra